

Søe-Lieutenant-Selskabet.

Tirsdag den 31. Januar 1939 Kl. 19³⁰

Søløjtnant Høegh-Guldberg:

Diskussionsindledning over Emnet „Det søkrigsvidenskabelige Studium“ i Tilslutning til Spørgsmaalets Behandling i Tidsskrift for Søvæsen.

Indlæg fra:

Søløjtnant Høegh-Guldberg.	
Højtejnsløjtnant Rejn.	3 Edelt.
Kommandørkaptajn Bj. Andersen.	2 1/2
Søløjtnant Hertz.	1 1/2
Højtejnsløjtnant Seckuram.	4 1/2
„ „ Sejerre.	2 1/2
Søløjtnant Wangsted.	2
Kommandør Lysen.	1 1/2

Bjorne

forklarede Vanskelighederne i Praxis ved at drive
de krigsvidenskabelige Studier, og bemærkede Op-
sætheden af at Staten havde en liste-
viske Selektion. Belyste ved Exempel hvor-
des Manglen af en sådan Selektion gav
sig til Kende
Efterlyste et Studiefond, ~~der~~ i Selska-
bet.

Haugsted

forslag en Koncentration om det spjys-
videnskabelige og evt. overlade det tek-
niske til andre store Selskaber til andet
ved en Udvidelse af Folksamphættens-
ser her til Selskabet.

Søe - Lieutenant - Selskabet, 31 - 1 - 1939.

Søløjtnant Høegh-Guldberg:

Diskussionsindledning over Emnet "Det søkrigsvidenskabelige
Studium" i Tilslutning til Spørgsmaalets Behandling i Tids-
skrift for Søvesen.

-o-

Mine Herrer!

Som allerede angivet i Diskussionsindledningens Titel, er jeg gaaet ud fra den Forudsætning, at Emnets Behandling i Tidsskrift for Søvesen er almindelig bekendt.-

Og endvidere er jeg af den Formening, at mangen en Søofficer - med største Interesse - har læst Hr. Kommandør Ipsens Artikel: "Det søkrigsvidenskabelige Studium." En Artikel, der vakte megen Opmærksomhed, og som fremkaldte Diskussion Mand og Mand imellem; ikke mindst paa Grund af Hr. Kommandørens aldrig svigtende og glødende idealistiske Indstilling, der i Teori vel kan følges af de fleste, - men som i Praxis kun følges af saare faa.-

Artiklen konkluderede i en manende Appel til alle Søofficerer om atter at sætte det søkrigsvidenskabelige Studium i Højsædet.-

Rent bortset fra, hvorledes Appellen er blevet modtaget, saa er allerede en stor Del af Hensigten naaet, naar der, som Tilfældet er, er skabt Røre om Emnet. Blandt andet har dette givet sig Udslag i Hr. Kaptajnlejtnant Legind's Indlæg med paafølgende Replik, hvormed de i Sagen foreliggende skriftlige Indlæg er afsluttede.-

Men allerede paa saa tidligt et Tidspunkt som kort efter Artiklens Fremkomst, henvendte jeg mig til Sø-Lieutenant-Selskabets ærede Formand for at forhøre om Muligheden for at Selskabet afsaa en Højsæften til Diskussion af Sagen; idet jeg var af den Formening, at Sagen dels havde saa mange Sider, at den vanskeligt lod sig belyse skriftligt, og dels havde saa mange Punkter, der nødvendigvis krævedes belyst og diskuteret m.m., og som ikke alle var lige velegnede til at offentliggøres i Tidsskriftet.-

Min Henvendelse blev velvilligt modtaget; men først efter forskellige Forhindringer berævnedes denne Aften, hvor jeg nu skal tillade mig at appellere til den ærede Forsamling om beredvilligt at tage Del i Diskussionen, saaledes at Aftenen kan bringe den ønskede Klarhed over, hvorledes "Det søkrigsvidenskabelige Studium" skal placeres i Dag - og i den nærmest kommende Fremtid.-

Foruden ~~at~~ at bidrage til at holde Spørgsmaalet levende, har det tillige været min Hensigt at faa en Lejlighed til - helt for egen Regning - at fremsætte Meninger og Synspunkter, selvom disse var afværende

Punkter er i Strid med Artiklens Indhold.-

Saaledes fik jeg som "ung" Søofficer Lyst til - ikke til Selvforsvar - men til Belysning af fremsætte nogle Betragtninger til, som det hedder i Artiklen: "Ungdommens evigtende Lyst til at tage fat paa søkrigsvidenskabelige Arbejder - - - - Manglen paa Indlæg af Prisopgaver m.m.".-

Endvidere har jeg opfordret andre Søofficerer til at fremkomme med Indlæg for herved at søge skabt den tilstrækkelige Baggrund for en Diskussion.-

Søofficerens primære og altoverskyggende Maal - det kan Tiderne ikke ændre; men Vejene til at naa det, og Kravene, der skal opfyldes - paa disse Punkter er jeg af en anden Opfattelse end Artiklens Forfatter, og denne min Opfattelse skal jeg i det følgende gøre nærmere Rede for.-

Opposition og Ungdom hører uadskilleligt sammen; men dette er ikke Grund nok til for mig at fremsætte Paastanden om - set med Ungdommens Øjne - at det søkrigsvidenskabelige Studium ikke befinder sig i Dødvande; men snarere maa siges at staa paa Grund og ikke ~~og ikke~~ kan paa regne Assistance af større og blivende Art fra de yngre Søofficerers Side, saaledes som Forholdene er i Dag.-

Det er en Kendsgerning, at der ikke blandt de yngre er nogen overbevisende Lyst og Interesse til at dyrke søkrigsvidenskabelige Studier eller fremkomme med lignende Arbejder. Alt har en Aarsag,- og jeg mener ikke, det er vanskeligt at finde Aarsagerne. Langt vanskeligere vil det derimod være for mig at bevise, at der findes de nødvendige Muligheder og Vilkaar til at drive de omhandlede Studier og Arbejder. I det følgende skal jeg omtale nogle af de Forhold, der efter min Mening maa tages i Betragtning, nemlig: Tiden - Tjenestens nuværende Art - Personelmangelen - Fritiden - den idealistiske Indstilling - den økonomiske Side.-

Da disse Forhold mere eller mindre griber ind i hinanden, vil jeg i det følgende ikke skelne skarpt mellem de enkelte Punkter.-

En ikke uvæsentlig Aarsag til Tingenes Tilstand maa søges i Tiden, der jo altid vil sætte sit Præg mere paa de unge end paa de ældre.-

Min Aargang har f. Eks. aldrig sejlet under Opgangstider, ikke kendt de store Marineforhold med flere Artilleriskibe under Kommando -

Sommer- og Vintereskadre - fuldtalligt udrustede Flotiller - Begrebet Søofficerskorps (som Korps) o.s.v.-

Vi er opdraget og uddannet under de mest beskedne Forhold, med Sparesystemer, Revisioner, skiftende Flaadeordninger o.s.v., alt i alt Forhold, der staar i den skarpeste Modsetning til dem, der herskede for blot 25 - 30 Aar tilbage i Tiden.-

Og som en naturlig Følge heraf har vor Tjeneste formet sig paa en ganske anden Maade, den har været i høj Grad "jordbundet" - vi er "flasket" op indenfor en stærkt begrænset Horisont.-

Uden derfor at gøre sig ringere som Mennesker, saa har de fleste unge Søofficerer vel Selverkendelse nok til ogsaa at indse, at de i Dag ikke af Stand eller Anseelse er paa samme ophøjede Trin som den forrige Generation.-

Tidernes politiske Omskiftelser og den deraf følgende Demokratisering har ogsaa sat sit Præg paa Søofficeren af i Dag, til hvem Tjenesten nu stiller Kravet om ikke i Ord, men i Handling personligt at gaa foran i alt Arbejde, saavel i Land som om Bord.-

Som Børn af Tiden er vi unge saaledes rent naturligt i vores Officersgerning blevet ledet ind paa den rent praktiske Vej, hvor der ogsaa er rig Lejlighed til at faa Afløb for saavel Energi som Virkelyst, og hvor der ogsaa stilles ret betydelige Krav om Tid for blot saa nogenlunde at sætte sig ind i Detailtjenestens saa mange og forskelligeartede Grene.-

Yderligere skarpes Kravene ved de korte og hurtigt skiftende Udkommandoer som Følge af den herskende Personelmangel.-

Som Illustration skal jeg nævne et Eksempel paa, hvorledes 8 Aars Tjeneste kan forme sig for en ung Officer: *en Omkørsels-tilværelse!*

- 1' Aar: Observatorskole.
- 2' " : Flyveskole - Jagerskole.
- 3' " : 2' Luftflotille - Eksercerskole - Minekran V - Eksercerskole - Beskytteren. ⁽²⁾ ⁽⁴⁾
- 4' " : Efterkursus for Søofficerer - Minekursus - Flyvevæsenet - Islands Falk. ⁽⁵⁾
- 5' " : Islands Falk - Laxen - ⁽³⁾ Ørnen - ⁽³⁾ Eksercerskole - Herrens Gymnastikskole.

- 6' Aar: Hærens Gymnastikskole - Marinestaben - Søværnets Kaserne -
Marinestaben - Flyvevæsenets Stab - Henrik Gerner⁽³⁾ - Flyve-
væsenets Stab.
- 7' " : Flyvevæsenets Stab - Minestrygergruppe⁽¹⁾ - Mineskibsdivi-
sionen - Søværnets Kaserne.
- 8' " : Søværnets Kaserne - Kadeteksøercerskole - Ingolf⁽⁶⁾ -
Søofficersskolen.-

Hertil kommer endvidere, at alle Togter har været i Forbindelse
med Skolevirksomhed og Specialtjeneste, saasom Radio, Meteorologi,
Fiskeri o. lgn.

For at opfylde saa forskelligartede, tjenstlige Krav kræves et ikke
ringe selvstudium og saavel Tid som Arbejde, der ikke altid er lige
spændende, da ens Interesser selvsagt ikke omfatter alle Tjenestegrene,
saamtidig med, at det sker paa Bekostning af eventuelle andre personlige
studier indenfor selvvalgte Interesse-Felter.-

Hr. Kommandør Ipsen henviser til Inspektions-skibe som Stedet med
Studiemuligheder. Her udtaler jeg mig med min personlige Erfaring fra
Inspektionstogter i Nordøen og danske Farvande, ^{med} Færøerne og Grønland.-

Paa saadanne Togter er der efter min Erfaring afgjort hverken Tid
eller Lejlighed til at dyrke andre Studier end dem, der direkte er
knyttet til ens daglige Tjeneste om Bord, saasom Radio, Fiskeri, Metro-
logi, Farvandskendskab, Geografi m.m. Hertil kommer saa yderligere Under-
visning i eet eller flere Fag.-

Den bedste Oplysning om Kravene til de yngre Officerer ses maaske
bedst af de respektive Chefsordrebøger, hvor man næsten kan blive "for-
færdet" over alt det, man skal være inde i.-

Paa Kaserne og lignende er Resultatet det samme. Selvom Tiden her
er rigeligere, saa er Studieforholdene til Gengæld elendige, idet enten
skal selve Vagtslokalet benyttes eller Messen - hvis en saadan findes -
og hvor andre som Regel opholder sig, tillige med et ikke lydløst Radio-
apparat. Endvidere er Kasernetjenesten nu paa Grund af manglende Under-
befalingsmand blevet af en hel anden Karakter end tidligere.-

Tilbage bliver saa Mulighederne for at drive Studier i Fritiden

udenfor den egentlige Tjenestetid og udenfor Tjenestestedet. Her er Forholdene saaledes, at de fleste unge Søofficerer i Vinterhalvaaret enten paa een eller anden Maade er knyttet til Skolevirksomhed med deraf følgende Hjemmearbejde eller de gaar 3-Tørns Vagt med paafølgende Inspektion. Mange dyrker een eller anden Form for sport eller anden "privat" Interesse, de fleste bor langt fra Tjenestestedet, udenfor Byen, - en Følge af billigere Husleje, Skat m.m., mange er gifte i de første Løjtnantsaar, har Børn og lever under ret beskedne Forhold - atter en Følge af Byen, - alt i alt Forhold, der tydeligt bidrager til at forklare Tingenes Tilstand i Dag.-

Det rent økonomiske spiller ogsaa ind paa anden Maade. Tidligere hed det sig: "Har man ikke noget ved Siden af, saa lad være med at blive Søofficer". De Tider er forlængst forbi. Nu udtaler man, at Søofficersskolen er Landets mest demokratiske Skole, og følger man Udviklingen gennem de sidste Aar, gaar Tendensen tydeligt i den Retning, og har som en naturlig Følge haft den forøgede Tilgang til Skolen. Men i denne Forbindelse maa man ikke glemme, at der nu er blevet "Gratis Entré" til at blive uddannet til Søofficer. En vordende Søofficer er nu selverhvervende under sit Studium - noget ret enestaaende for en højere Uddannelse.-

Dette er efter min Mening utvivlsomt afgørende for mange af de unge Mennesker, der nu vælger Søofficersgerningen og som ogsaa umiddelbart maa bidrage til fra første Pærd at betragte Søofficersstillingen som et Erhverv paa Linie med enhver anden Tjenestemandstilling og ikke som et Kald, man af glødende Interesse og Lyst havde valgt og virkelig følt, man var rede til, - analogt med, hvad der gælder for andre studier - under Studietiden at bringe saavel de nødvendige personlige som økonomiske Ofre. (*noget bemærkelsesværdigt om:* - - - - statistiske Undersøgelser - - - -).

Disse Betragtninger dækker ikke over, at disse nye Søofficerer ikke kan blive af lige saa høj Kvalitet baade som Officerer og som Mennesker, men skal blot pege paa, at ogsaa her har Tiden sat sit Præg paa Tilgangen af vordende Søofficerer, der efter min Mening begynder Officersgerningen med helt nye Krav og Idealer.-

Disse spredte og korte Oplysninger om, hvorledes Sagen tager sig ud set med en yngre Officers Øjne, forklarer forhaabentlig i mangt og meget Grunden til de manglende søkrigsvidenskabelige Arbejder fra yngre

Officerer Haand. Men Antallet af, om jeg saa maa sige, "offentliggjorte" Arbejder, saasom Prisaftandlinger, Foredrag, Artikler og lignende er vel ikke noget Maal for i hvor udstrakt en Grad der drives søkrigsvidenskabelige Studier. Her mener jeg, at Forholdene er meget lysere end ved første Øjekast.-

Til Eksempel giver Tjenesten ved de forakellige Stabe, Divisioner m.m. ofte Anledning til mere eller mindre selvstændige Opgaver, der ikke kommer til almindeligt Kendskab. Som Eksempel kan nævnes: Bombe-spørgsmaal, Luftfartøjstyper, Mørkelægning, Minestrykning o.s.v. for ikke at tale om Budget- Personalspørgsmaal- og Uddannelse.-

Inden jeg slutter af, skal jeg kort omtale Spørgsmaalene: "Søkrigsspil" og "Efterkursus for Søofficerer".-

Ingen af Dele er populær blandt de yngre Officerer.-

Søkrigsspil forekommer mange at ligge i et meget højt Plan - andre er ikke i Besiddelse af den nødvendige Fantasi - noget der vel nok præger Nutidens Ungdom - andre igen stiller sig paa Forhaand tvivlende overfor Nyttens af Spillenes Afholdelse; naar man mere eller mindre maa tilsidesætte Luftvaabenet, hvis Anvendelse og Virkning er saare vanskelig at forudsæ og hvor selv en ringe Indsats af Materiel helt kan ændre den konstruerede Situation, der saa atter kan opløses i næsten uendeligt mange Tilfælde blot afhængig af Mulighederne for Luftstyrkerens Optraeden. Hvad Vægt kan man for Eksempel tillægge Mineudlægning fra Luften, der jo nu er en Kendsgerning i Tyskland? Har Søkrigsspillene ikke overlevet sig selv efter de mange nye Vaabens Indførelse? Noget synes at pege i den Retning, siden der ikke i de sidste 4 Aar har været afholdt saadanne Spil.-

Angående "Efterkursus for Søofficere" i den tidligere afholdte Form, saa tror jeg ikke, at det er Vejen fremad, idet de fleste Elever sikkert med mig vil mene, at Udbyttet ikke svarede til Forventningerne. Ligesom de fleste Lærere sikkert vil udtale sig om Elevernes Ulyst med deraf følgende manglende Flid og Interesse. Ved en Genindførelse af et saadant Kursus vil jeg haabe, at der sker en radikal Ændring i Valget af Fag og Pensa, - at den nødvendige Tid kan afses - mindst $\frac{1}{2}$, snarere $2 \times \frac{1}{2}$ Aar,- ligesom jeg mener, at Tidspunktet snarere maa rykkes frem til f. Eks. 3 Aar efter Udnævnelsen til Officer, da den nye Plan for Uddannelsen til Søofficer som bekendt har udeladt visse Fag og Pensa,

som man utvivlsomt hurtigt vil føle Savnet af i sin senere Tjeneste.-

Selv om det kan siges at tangere Emnet, saa mener jeg dog at være berettiget til at komme ind paa, hvorledes er yngre Officer ser paa de afholdte Øvelser, der jo paa mange Omraader er et saare vigtigt Led i Uddannelsen til Søkriger.-

Her mener jeg at have mange bag mig, naar jeg tilstaar, at man ofte staar ganske uforstaaende overfor Øvelsens Hensigt og Formaal. Og det er kun en liden Trøst/^{ogsaa undertiden} at høre ældre Officerer sige det samme. Men man ikke ved en mere indgaaende Instruktion før Øvelsen og ved Afholdelse af Kritik umiddelbart efter, herved har nærliggende Midler til paa en let og smertefri Maade at faa doceret en Del Søkrigsvidenskab ogsaa for de yngre Officerer.-

Hvor mange i de hollandske Søkrigsvidenskaber har fået udarbejdet i deres praktiske Training med afslutning i de - tidligere Prøvetiden om Øvelser med tilsvarende indholdende Billeder - med Beskrivelse af Hændelser, Bevægelse af Skibet til et bestemt Øjeblik og Personers enkelte Handlinger og Konversationer.

Og hermed slutter jeg, - vel vidende, at Indledningen ikke har givet nogen færdig Plan for, hvorledes Problemerne kan løses nu og i Fremtiden. Saaledes ender mit Indlæg negativt, - men med følgende Spørgsmaal 2x :

Er det absolut paakrevet, at alle Søofficerer skal drive søkrigsvidenskabelige Studier ?

I bekræftende Fald, hvorledes kan Mulighederne tilvejebringes ?

Er Søkrigsspillenes Genindførelse ønskeligt eller nødvendig ?

Er Kaptajnløjtnant Leginds Vejle farbare ?

Eller kan man tænke sig den Løsning, at kun enkelte særligt udvalgte, der besidder Evnerne og Interessen, tjenstligt udpeges til at dyrke søkrigsvidenskabelige Studier for saa senere af docere Resultaterne gennem Forelæsninger, Foredrag, Artikler og lign. for alle andre Søofficerer. Vil man ikke herigennem opnaa det ønskede Resultat samtidig med at have opnaaet en kontinuerlig og ensartet Linie, der vil være let at følge for alle andre.

Denne tænkte søkrigsvidenskabelige Specialtjeneste vil naturligt blive en Sektion af Marinestaben.

Med Hensyn til Prisafhandlinger, Artikler m.m. fra yngres Haand, saa tror jeg, der vil ske et Omslag den Dag, da de yngre selv kan se og føle den røde Traad i deres Udkommandoer og gennem længere Tids Tjeneste

paa samme Sted kan faa den fornødne Specialindsigt, Hjælp, Assistance og Forstaaelse for deres Studier.

- - - - -

Disse mine aabenhjertige Betragtninger skal ikke tages for Kritik i Ordets egentlige Forstand.

De gør heller ikke Krav paa at have mere Vægt end en Eners, om andre unge Søofficerer har lignende Tanker, vil jo Aftenens Forløb udvise.

Ihvorvel jeg i mangt og meget har haft afvigende Synspunkter fra Hr. Kommandør Ipsen, saa vil jeg dog uforbeholdent slutte mig til Paamindelsen om ikke af daarlige Tider at henfalde til at slaa af paa Kravene ej heller Idealerne, men, - og her vil jeg benytte de kendte Ord:

"stadigen have for Øje at blive lig de mangfoldige Hæderlige, der i min Stand have foregaaet mig med det følgende værdigste Eksempel"

og i denne Stands Rækker er der sikkert Ligeberettigelse for saavel den ~~studerende~~ studerede som den praktiske Søkriger.

Tysen

1) alle Søofficerer for dyrke det søkrigsvidenskabelige Studium
(sees) her en grundlæggende strategisk-taktisk Bedømmelse

Lejend

2) desl. egnede - de - for gives Adgang til Studier ved fremmede Højskoler
for honorars extra

Marinestaben arrangerer Forelæsningsløb
organiseres med historisk Afdeling

Hoygh-Guldberg

paariser Grundene til at iønske Søoff. ikke dyrke søk. Studier

- og Spørge 1) er det praktisk at alle Søoff. skal drive søk. Studier
- 2) er Søkrigsspillene ønskelige eller nødvendige
- 3) er Kaptl. Lejendes Vye faktore.

Hvad opnaar man ved søkrigsvidenskabelige Studier?

i Teori: Naval Academy: — Flådebygning — Flådeföring
 i Praxis: Ecole supérieure (mil) — Milt. Jægt, Springvæbne, PV, — Deling af Skyde i Krig — Retrakter

I. Søkrigshistorie, Strategiens og Taktikens Grundregler for Søoff. Skoler.

II. Søværnskommandoen udpege desl. egnede til Studier ved fremmede Højskoler og senere Tjeneste i Marine- og andre Stabe.

III. Taktik læres som Eksempel i Eskadret.
Marinestaben og Eskadrestaben angiver hvilken Taktik der skal anvendes. Angives i Dispositioner for Gørelse.
Kritik umiddelbart efter Gørelse.

IV. Søkrigs spil har egentlig hem Interesse for Stabene til Belysning af ganske specielle Spørgsmaal der ønskes undersøgt.

V. Marinens Bibliotek for medgive Skibene de søkrigshistoriske Værker som af Stabene anbefales til almindelig Læsning.

VI. Marinestaben meddele de strategiske Retningslinier for Flådens Opbygning og Anvendelse. Nr.

Ryger
Kom. Kapt. Andersen

Regner

Mine Herrer.

Naar jeg har fulgt Søløjtnant Høegh-Guldbergs Opfordring til at deltage i Aftenens Diskussion, saa er det i og for sig ikke, fordi jeg kan bringe noget væsentligt Nyt - ej heller fordi jeg ønsker at opfriske noget, jeg har sagt før;

mine Synspunkter har jeg givet Udtryk for i T.f.S, og jeg tillader mig at være saa pretentiøs at forudsætte dem bekendt indenfor denne Kreds.

Desværre - det maa jeg straks sige - er jeg en Smule pessimistisk m.H.t. Resultatet af denne Diskussion, for jeg tror, det vil gaa saadan, at der vel vil blive vævet adskillig Vadmel paa Problemet, uden at det søkrigsvidenskabelige Studium som saadant vil komme til at staa hverken bedre eller værre.

Dog, det er jo muligt, at en aaben og uforbeholden Drøftelse her indenfor vore egne 4 Vægge kan bringe overraskende Ting frem, maaske særligt overraskende for ældre Medlemmer, der har haft vanskelig ved at komme løs af den Tankegang, og de Forhold, som nu har undergaaet saa radikal en Forandring.

Af denne sidste Grund vil jeg derfor alligevel hilse især de Yngre Medlemmer Velkommen i Diskussionen - - og saa iøvrigt væve en Smule for egen Regning.

Om hvad der foreligger i Øjeblikket vedrørende det Emne, vi i Aften beskæftiger os med, kan man vel sige, at der mellem de skriftlige Indlæg og Søløjtnant H-~~H~~'s Inledning er indbyrdes Forskelle - mindre eller større, men dog Forskelle.

Man kan maaske tillade sig at udtrykke det saadan, at Kommandør Ipsen anskuer Problemet fra en mere olympisk Højde - det giver jo ogsaa et større Overblik, medens vi andre bevæger os nærmere Lavsletten og derfor er mere jordbundne og filisteragtige.

I Virkeligheden er Forskellen her betydelig, idet det jo plejer at være Ungdommen, der holder til nærmest Skyerne, medens de ældre og erfarne med mere eller mindre gustent Overlæg bevæger sig paa Realiteternes fastere Grund.

Men selv fra den lavere Sfære var det dog muligt for mig at stille Forslag m. Henblik paa at befordre det søkrigsvidenskabelige Studium.

I min Artikel i T.f.S. stillede jeg følgende Forslag:

For det første: Stabstjeneste især i Marinestaben bør gøres saa tiltrækkende, at virkelig velegnede Officerer har Raad til at henlede Opmærksomheden paa sig med Henblik paa Stabsanvendelse.

For det andet: Der bør i betydeligt Omfang og paa Statens Bekostning gives dertil egnede Officerer Adgang til søkrigsvidenskabelig Uddannelse ved fremmede Højskoler. Deres Studier bør frugtbar-

gøres i Marinen ved Lærervirksomhed og Stabstjeneste.

For det tredje: Marinestaben, evt. i Forbindelse med Søløjtnantselskabet bør arrangere Forelæsningsrækker over søkrigsvidenskabelige Emner. Foredragene bør holdes af danske eller udenlandske Kapaciteter.

For det fjerde: Marinestaben bør organiseres med en historisk Sektion.

Yderligere Hæder mellem de særlige kvalifikationer og de administrative

Saafrømt man kunde bestemme sig til at gaa frem efter disse Linier, er jeg overbevist om, at det søkrigsvidenskabelige Studium vil vinde i Anseelse.

Men for at vende tilbage til den nuværende Tingenes Tilstand, saa har den ærede Indleder jo meget tydeligt gjort opmærksom paa adskillige af de Vanskeligheder, der taarner sig op for den unge Officer netop m. Henblik paa dette Studium, og Søløjtnanten understregede i den Forbindelse de helt ændrede Forudsætninger, under hvilke Søofficerskorpset nu rekruteres.

Med et specielt Eksempel belyste Søløjtnanten ogsaa den hyppige Skiften af Tjeneste, som for de fleste yngre Officerer jo er en Følge af Personelmangel og af, at saa saa forholdsvis mange kun i begrænset Grad kan anvendes til Søs paa Grund af megen Lærervirksomhed. *el. lign.*

Da jeg fra mange Sider har hørt fremsat næsten samstemmende Udtalelser om dette Punkt og Udtalelser, der alle giver Udtryk for den Tanke, at det trods Personel-

manglen alligevel maatte være muligt at vise Personellet en Smule mere Hensyn, end Tilfældet er i Øjeblikket, skal jeg uden ~~VVVV~~ iøvrigt at tage Stilling til Spørgsmaalet, referere hvorledes Opfattelsen er blandt de Medlemmer, som jeg har haft Lejlighed til at drøfte dette Problem med.

Først og fremmest møder man den Anskuelse, at vor Personeladministration vil gøre sig værdig til den dybeste Taknemlighed blandt Søofficererne, hvis den vilde lægge mærkbar Vægt paa at hjælpe og lede enhver yngre og ældre Søofficer i den Retning, som de respektive Evner, Anlæg og Ønsker gaar, idet man mener - og vel ogsaa med Rette - at den samlede Nyttevirkning da vilde mangefold fordobles, og den Følelse af Tilfredshed og Tillid, uden hvilket intet stort Foretagende kan gaa, vilde opnaaes.

Næsten alle yngre Søofficerer giver Udtryk for Ubehag ved den Pludselighed og tilsyneladende Tilfældighed hvormed de, om man saa maa sige rumpes rundt fra den ene Tjeneste til den anden, og de gør opmærksom paa, at for mange Søofficerers Vedkommende er private Forhold som Bolig, Børns Skolegang, Uddannelse paa eget Initiativ osv. i sjælden Grad afhængig af Tjenesten, hvorfor pludselige og uforberedte Udkommandoer kan virke særdeles generende.

Kort sagt, man ønsker naturligvis ikke, at der skal gøres Brud paa den hidtil anvendte Diskretion i Udkommandosager, men man kunde ønske en større Sikkerhed for Stabilitet og fremadskridende systematisk Anven-

delse. Mange synes nu, at det er dem aldeles umuligt at spore nogensomhelst Linie - for dem personligt i Udkommandoerne, og dette Tilfældighedens Præg menes derfor ogsaa at være hindrende for retningsbestemte søkrigsvidenskabelige Studier.

Diskretion er jo som bekendt en Æressag, og mange mener, at man i saa Henseende maa placere vor Personel-administration mindst saa højt som Cæsars Hustru.

Hvad enten der i Udkommandoernes store Pose er Godter eller bitre Mandler, saa har jeg det Indtryk, at det for de fleste i alle Tilfælde er Overraskelser, - - - naa, det kan jo da endelig ogsaa have sin særlige Charme.

Som sagt, mange mener, at der trods al Personelmangel og trods alle øvrige Vanskeligheder alligevel maatte være en Mulighed for at udvide den Hensynsfuldhed, som allerede nu udvises mod Personellet, og at dette gladelig stiller sig tilfreds med mindre Charme og mere Stabilitet.

Et andet Punkt, som jeg kunde have Lyst til at omtale ved denne Lejlighed, er de Officerskursus, som jo nødvendigvis maa følge efter den Uddannelse, som nu gives paa Søofficersskolen.

Hvis ikke disse Kursus skal blive det samme som den gamle Officersskole, saa bør de ordnes saaledes, at man ikke automatisk, aargangsvist tilkommanderes, saaledes som Tilfældet var før Skolens Nedlæggelse.

Jeg vil foreslaa, at der organiseres forskellige

Kursus, svarende til de forskellige Specialtjenester og naturligvis med visse Fællesfag som Strategi, Taktik, Folkeret o.l. og at Gennemgang af et saadant Kursus betinges af Ansøgning.

Eksamen fra et saadant Kursus eller dokumenteret tilsvarende Uddannelse f.Eks. i Udlandet bør være Betingelse for Forfremmelse til Kaptajnløjtnant.

Herved lægges der et vist Initiativ over paa den unge Officer, og Administrationen vil faa et Varsko om, i hvilken Retning hans Interesse gaar.

Selve det søkrigsvidenskabelige Studium skal jo efter det foreliggende have til Opgave at finde de evige Sandheder og anvende dem med Kælgskab og Dygtighed paa vor danske Situation.

Heraf følger logisk - forekommer det mig - at vor søkrigsvidenskabelige Tænkning og Udviklingsretning bør inspireres og ledes fra et Centralsted, en Energikilde, og dette Sted maa naturligt være Marinestaben;

men dette kræver atter, at denne Stab foruden sine almindelige Opgaver maa have en udadvendt befrugtende Opgave. Den maa sprede Kendskab til sin Tankegang og sine Ideer - thi det er vor Marinestabs Grundlag, vi vil komme til at kæmpe paa - derfor maa vi kende - og anerkende det.

Dette udtaler Hr. Kommandør Ipsen for saa vidt ogsaa i sin Replik til mig, idet Kommandøren udtaler:

" at Planerne for denne meget vigtige Del af Søofficersuddannelsen selvfølgelig bør fastlægges af Søværnskommandoen, og at det er ønskeligt, at dennes strategiske Ansku-

elser doceres ved Undervisningen".

Hertil kan jeg slutte mig, idet jeg dog maa sige, at det forekommer mig ikke blot ~~hvuvvuvvuvv~~ ønskeligt, men bydende nødvendigt.

Det Resultat, Søværnskommandoen er kommet til som Følge af sine Overvejelser og Studier m.H.t. vor militære Stilling er jo afgørende for dens Opfattelse af vore Stridsmidlers Sammensætning og Anvendelse - og intet lokalt krigsvidenskabeligt Studium bør lede paa Afveje i Forhold hertil.

Ogsaa heri ser jeg en Grund til at give Kravet om søkrigsvidenskabelige Studier en mindre omfattende Adresse, end Hr. Kommandør ~~Kaptajn~~ Ipsen gjorde det i sin Artikel.

Lad os, der er jævnt udrustede med Evner for det videnskabelige Studium nyde godt af de evneriges Viden og Forstaaelse, men lad os saa til Gengæld lære lige akkurat det, som vi under vore beskedne og indskrænkede Forhold har Brug for - og lad os lære det godt.

In den Videnskabelige
Giv de begavede en Chance - en virkelig Chance, og sæt Studiet i Højsædet, - der er ingen Grund til, at det skal være Askepot.

Kaptajnløjtnant Leginds Indlæg.

Mine Herrer.

Naar jeg har fulgt Søløjtnant Høegh-Guldbergs Opfordring til at deltage i Aftenens Diskussion, saa er det i og for sig ikke, fordi jeg kan bringe noget væsentligt Nyt - ej heller fordi jeg ønsker at opfriske noget, jeg har sagt før;

mine Synspunkter har jeg givet Udtryk for i T.f.S., og jeg tillader mig at være saa pretentiøs at forudsætte dem bekendt indenfor denne Kreds.

Desværre - det maa jeg straks sige - er jeg en Smule pessimistisk med Hensyn til Resultatet af denne Diskussion, for jeg tror, det vil gaa saadan, at der vel vil blive vævet adskillig Vadmæl paa Problemet, uden at det søkrigsvidenskabelige Studium som saadant vil komme til at staa hverken bedre eller værre.

Dog, det er jo muligt, at en aaben og uforbeholden Drøftelse her indenfor vore egne 4 Vægge kan bringe overraskende Ting frem, maaske særligt overraskende for ældre Medlemmer, der har haft vanskeligt ved at komme løs af den Tankegang og de Forhold, som nu har undergaaet saa radikal en Forandring.

Af denne sidste Grund vil jeg derfor alligevel hilse især de yngre Medlemmer Velkommen i Diskussionen - og saa iøvrigt væve en Smule for egen Regning.

Om hvad der foreligger i Øjeblikket vedrørende det Emne, vi i Aften beskæftiger os med, kan man vel sige, at der mellem de skriftlige Indlæg og Søløjtnant Høegh-Guldbergs Indledning er indbyrdes Forskelle - mindre eller større, men dog Forskelle.

Man kan maaske tillade sig at udtrykke det saadan, at Kommandør Ipsen anskuer Problemet fra en mere olympisk Højde - det giver jo ogsaa et større Overblik, medens vi andre bevæger os nærmere Lavslätten og derfor er mere jordbundne og filisteragtige.

I Virkeligheden er Forskellen her betydelig, idet det jo plejer at være Ungdommen, der holder til nærmest Skyerne, medens de ældre og erfarne med mere eller mindre gustent Overlæg bevæger

sig paa Realiteternes fastere Grund.

Men selv fra den lavere Sfære var det dog muligt for mig at stille Forslag med Henblik paa at befordre det søkrigsvidenskabelige Studium.

I min Artikel i T.f.S. stillede jeg følgende Forslag:

For det første: Stabstjeneste især i Marinestaben bør gøres saa tiltrækkende, at virkelig velegnede Officerer har Raad til at henlede Opmærksomheden paa sig med Henblik paa Stabsanvendelse.

For det andet: Der bør i betydeligt Omfang og paa Statens Bekostning gives dertil egnede Officerer Adgang til søkrigsvidenskabelig Uddannelse ved fremmede Højskoler. Deres Studier bør frugtbargøres i Marinen ved Lærervirksomhed og Stabstjeneste.

For det tredje: Marinestaben, evt. i Forbindelse med Søløjtnant-Selskabet bør arrangere Forelæsningsrækker over søkrigsvidenskabelige Emner. Foredragene bør holdes af danske eller udenlandske Kapaciteter.

For det fjerde: Marinestaben bør organiseres med en historisk Sektion.

(Iøvrigt skelne mellem de særligt kvalificerede og de almindelige).

Saaframt man kunde bestemme sig til at gaa frem efter disse Linier, er jeg overbevist om, at det søkrigsvidenskabelige Studium vil vinde i Anseelse.

Men for at vende tilbage til den nuværende Tingenes Tilstand, saa har den ærede Indleder jo meget tydeligt gjort opmærksom paa adskillige af de Vanskeligheder, der taarner sig op for den unge Officer netop med Henblik paa dette Studium, og Søløjtnanten understregede i den Forbindelse de helt ændrede Forudsætninger, under hvilke Søofficerskorpset nu rekruteres.

Med et specielt Eksempel belyste Søløjtnanten ogsaa den hyppige Skiften af Tjeneste, som for de fleste yngre Officerer jo er en Følge af Personelmangel og af, at saa forholdsvis mange kun i begrænset Grad kan anvendes til Søs paa Grund af megen Lærervirksomhed el. lign.

Da jeg fra mange Sider har hørt fremsat næsten samstemmende Udtalelser om dette Punkt og Udtalelser, der alle giver Udtryk for

den Tanke, at det trods Personelmanglen alligevel maatte være muligt at vise Personellet en Smule mere Hensyn, end Tilfældet er i Øjeblikket, skal jeg uden iøvrigt at tage Stilling til Spørgsmaalet, referere hvorledes Opfattelsen er blandt de Medlemmer, som jeg har haft Lejlighed til at drøfte dette Problem med.

Først og fremmest møder man den Anskuelse, at vor Personeladministration vil gøre sig værdig til den dybeste Taknemlighed blandt Søofficererne, hvis den vilde lægge mærkbar Vægt paa at hjælpe og lede enhver yngre og ældre Søofficer i den Retning, som de respektive Evner, Anlæg og Ønsker gaar, idet man mener - og vel ogsaa med Rette -at den samlede Nyttevirkning da vilde mangefold fordobles, og den Følelse af Tilfredshed og Tillid, uden hvilken intet stort Foretagende kan gaa, vilde opnaas.

Næsten alle yngre Søofficerer giver Udtryk for Ubehag ved den Pludselighed og tilsyneladende Tilfældighed, hvormed de, om man saa maa sige, rumpes rundt fra den ene Tjeneste til den anden, og de gør opmærksom paa, at for mange Søofficerers Vedkommende er private Forhold som Bolig, Børns Skolegang, Uddannelse paa eget Initiativ o.s.v. i sjælden Grad afhængig af Tjenesten, hvorfor pludselige og uforudsete Udkommandoer kan virke særdeles generende.

Kort sagt, man ønsker naturligvis ikke, at der skal gøres Brud paa den hidtil anvendte Diskretion i Udkommandosager, men man kunde ønske en større Sikkerhed for Stabilitet og fremadskrikkende systematisk Anvendelse. Mange synes nu, at det er dem aldeles umuligt at spore nogensomhelst Linie - for dem personligt i Udkommandoerne, og dette Tilfældighedens Præg menes derfor ogsaa at være hindrende for retningsbestemte søkrigsvidenskabelige Studier.

Diskretion er jo som bekendt en Æressag, og mange mener, at man i saa Henseende maa placere vor Personeladministration mindst saa højt som Cæsars Hustru.

Hvad enten der i Udkommandoernes store Pose er Godter eller bitre Mandler, saa har jeg det Indtryk, at det for de fleste i alle Tilfælde er Overraskelser, --- naa, det kan jo da endelig ogsaa have sin særlige Charme.

Som sagt, mange mener, at der trods al Personelmangel og trods alle øvrige Vanskeligheder alligevel maatte være en Mulighed for at udvide den Hensynsfuldhed, som allerede nu udvises mod Personel.

let, og at dette gladelig stiller sig tilfreds med mindre Charme og mere Stabilitet.

Et andet Punkt, som jeg kunde have Lyst til at omtale ved denne Lejlighed, er de Officerskursus, som jo nødvendigvis maa følge efter den Uddannelse, som nu gives paa Søofficersskolen.

Hvis ikke disse Kursus skal blive det samme som den gamle Officersskole, saa bør de efter min Mening ordnes saaledes, at man ikke automatisk, aargangsvis tilkommanderes, saaledes som Tilfældet var før Skolens Nedlæggelse.

Jeg vil foreslaa, at der organiseres forskellige Kursus, svarende til de forskellige Specialtjenester og naturligvis med visse Fællesfag som Strategi, Taktik, Folkeret o.l., og at Gennemgang af et saadant Kursus betinges af Ansøgning.

Eksamen fra et saadant Kursus eller dokumenteret tilsvarende Uddannelse f. Eks. i Udlandet bør være Betingelse for Forfremmelse til Kaptajnløjtnant.

Herved lægges der et vist Initiativ over paa den unge Officer, og Administrationen vil faa et Varsko om, i hvilken Retning hans Interesse gaar.

Selve det søkrigsvidenskabelige Studium skal jo efter det foreliggende have til Opgave at finde de evige Sandheder og anvende dem med Klogskab og Dygtighed paa vor danske Situation.

Heraf følger logisk - forekommer det mig - at vor søkrigsvidenskabelige Tænkning og Udviklingsretning bør inspireres og ledes fra et Centralsted, en Energikilde, og dette Sted maa naturligt være Marinestaben;

men dette kræver atter, at denne Stab foruden sine almindelige Opgaver maa have en udadvendt befrugtende Opgave. Den maa sprede Kendskab til sin Tankegang og sine Ideer - thi det er vor Marinestabs Grundlag, vi vil komme til at kæmpe paa - derfor maa vi kende - og anerkende det.

Dette udtaler Herr Kommandør Ipsen for saa vidt ogsaa i sin Replik til mig, idet Kommandøren udtaler:

"at Planerne for denne meget vigtige Del af Søofficersuddannelsen selvfølgelig bør fastlægges af Søværnskommandoen, og at det er

ønskeligt, at dennes strategiske Anskuelser doceres ved Undervisningen."

Hertil kan jeg slutte mig, idet jeg dog maa sige, at det forekommer mig ikke blot ønskeligt, men bydende nødvendigt.

Det Resultat, Søværnskommandoen er kommet til som Følge af sine Overvejelser og Studier med Hensyn til vor militære Stilling er jo afgørende for dens Opfattelse af vore Stridsmidlers Sammensætning og Anvendelse - og intet lokalt krigsvidenskabeligt Studium bør lede paa Afveje i Forhold hertil.

Ogsaa heri ser jeg en Grund til at give Kravet om søkrigsvidenskabelige Studier en mindre omfattende Adresse, end Herr Kommandør Ipsen gjorde det i sin Artikel.

Lad os, der er jævnt udrustede med Evner for det videnskabelige Studium nyde godt af de evneriges Viden og Forstaaelse, men lad os saa til Gengæld lære lige akkurat det, som vi under vore beskedne og indskrænkede Forhold har Brug for - og lad os lære det godt.

Giv de begavede en Chance - en virkelig Chance, og sæt for deres Vedkommende Studiet i Højsædet, - der er ingen Grund til, at det skal være Askepot.

Kommandørkaptajn B. Andersen:

Til Kommandør Ipsen. 1) Alle Søofficerer bør dyrke det søkrigsvidenskabelige Studium og have en grundlæggende strategisk-taktisk Uddannelse.

Til Kaptajnløjtnant Legind. 2) Dertil egnede Søofficerer bør gives Adgang til Studier ved fremmede Højskoler, bør honoreres ekstra.
Marinestaben arrangere Forelæsningsrækker, organiseres med historisk Afdeling.

Til Søløjtnant Høegh-Guldberg. paaviser Grundene til at unge Søofficerer ikke dyrker søkrigsvidenskabelige Studier, og spørger
1) er det paakrævet at alle Søofficerer skal drive søkrigsvidenskabelige Studier.
2) er Søkrigsspillene ønskelige eller nødvendige.
3) er Kaptajnløjtnant Leginds Veje farbare.

Hvad opnaar man ved søkrigsvidenskabelige Studier?

i Teori: Viceadmiral ---- Flaadebygning. ---- Flaadeføring.

i Praksis: Ecole superieure (mil.) - Niels Juel, Springerbaade, P V, - Deling af Styrke i Krigen - Retraiteøvelser.

- I. Søkrigshistorie, Strategiens og Taktikens Grundregler paa Søofficersskolen.
- II. Søværnskommandoen udpeger dertil egnede til Studier ved fremmede Højskoler og senere Tjeneste i Marine- og andre Stabe.
- III. Taktik læres som Eksersits i Eskadrer.

Marinestaben og Eskadrestaben angiver, hvilken Taktik der skal anvendes. Angives i Dispositioner for øvelserne.

Kritik umiddelbart efter øvelserne.

- IV. Søkrigsspil har egentlig kun Interesse for Stabene til Belysning af ganske specielle Spørgsmaal, der ønskes undersøgt.
- V. Marinens Bibliotek bør medgive Skibene de søkrigshistoriske Værker, som af Stabene anbefales til almindelig Læsning.
- VI. Marinestaben meddele de strategiske Retningslinier for Flaadens Opbygning og Anvendelse.

Indlæg af Søløjtnant K. Hertz.

Mine Herrer.

Det er paa en Maade med en vis Betænkelighed, at ogsaa jeg fremkommer med et Indlæg i denne Diskussion. Det kunde se ud, som om Skoleofficererne ved Søofficersskolen havde sluttet sig sammen i en Kampagne mod den højere Videnskab - for ogsaa jeg bekender mig til de Anskuelser, som Søløjtnant Høegh-Guldborg og Kaptajnløjtnant Legind allerede har givet Udtryk for. Dette er imidlertid ingenlunde Tilfældet. Men det er gaaet os, som det vist er gaaet de fleste Søofficerer, at Emnet: det søkrigsvidenskabelige Studium har rejst en Lyst hos os til at faa lidt Klaring paa Begreberne, nu hvor det er bragt paa Bane.

Man maa være Kommandør Ipsen taknemmelig for, at Bolden er givet op til en almindelig Drøftelse af den videregaaende Uddannelse af Søofficererne og til en Udluftning af Synspunkter og Belysning af Spørgsmaalet, i hvor stor Grad Søofficererne skal være Videnskabsmænd.

Alle kan vist være enige om, at en grundfæstet Viden om Søkrigskunstens dybere Problemer ikke er uden Værdi, og ogsaa om at Søløjtnant H-G. har Ret i sin Udtalelse, at det søkrigsvidenskabelige Studium for Tiden maa siges at staa paa Grund. Dette erkender Kommandør Ipsen jo ogsaa - der er saa blot Spørgsmaalet: hvorledes kommer vi af Grunden, i hvilken Retning skal vi slæbe af, og hvor meget af Vraget skal vi sætte ind paa at bjærge.

Det er jo en kendt Sag - baade Søljt. H-G. og Kaptl. L. har ogsaa allerede berørt det - at Tiden har medført, at de forskellige Aldersklasser indbyrdes har forskellige Opfattelser af Værdien af Teori og Praksis, af Idealer og Virkelighed, og det er egentlig kun naturligt, at man, naar man til daglig arbejder med - underviser og følger Uddannelsen af det Menneskemateriale, hvoraf de kommende Søofficerer skal udtages, kigger dem an og prøver at forestille sig, hvorledes de engang i Fremtiden vil kunne føje sig ind efter de Retningslinier, hvorefter Arbejdet for Søofficererne er lægt. Eller med andre Ord: hvorledes vil de nuværende Kadetters Indstilling falde i Traad med den Indstilling, som Kommandør Ipsen forudsætter, Nutidens unge Officerer har - eller burde have.

Jeg vil gerne prøve at uddybe dette Punkt lidt nærmere for at for-

søge at skabe Forstaaelse af Ungdommens Indstilling og prøve - ud fra en Ung's Opfattelse - at anvise farbare Veje, ikke set fra et svævende idealistisk Standpunkt, men under Hensyntagen til den Udvikling og ændrede Indstilling, som Tiden har medført. Nutiden lever ikke i Idealisme, men i Saglighed.

Søljt. H-G. og Kaptl. L. har paapeget forskellige Grunde til den manglende Tilgang til Livet i Teoriernes ophøjede Verden, saasom manglende Tid, Tjenestens nuværende Art, den økonomiske Side m.fl. - Grunde som jeg fuldtud accepterer, og hvoraf jeg ønsker at fremhæve Ungdommens praktiske Indstilling.

Det er et Moment, der forekommer mig at være af allerstørste Betydning - dette at Nutidens yngre og Fremtidens kommende Officerer - om jeg saa maa sige - staar mere med Fødderne paa Jorden og mere er indstillet paa at lære og indsuge Viden af det praktiske Liv fremfor af Bøger. De fleste Lærebøger om Søkrigsvidenskab er baseret paa de store Forhold, som vi næppe kommer ud for. Ikke dermed sagt at jeg vil forkaste Videnskaben gennem Bøger, men jeg mener, at Hovedvægten bør lægges paa, at den unge Officer lærer til Bunds først og fremmest den praktiske Brug af den Flaade, vi er i Besiddelse af.

Naar det menes, at Ungdommen savner Interessen for et Studium, hvis Værdi trods alt ikke kan underkendes - naar det nydes med Maade - og man vil søge at vække en saadan Interesse, saa er det efter min Anskuelse netop paa Ungdommens praktiske Indstilling, vi skal angribes - vi skal fanges paa vor Interesse for Brugen af det Flaademateriel, vi har - for den praktiske Udnyttelse af det, saaledes som det virkelig kan udnyttes. Vi maa se Resultater, vi maa først i Praksis lære grundigt, hvordan hvert enkelt Vaaben og hver enkelt Skibstype kommer til sin fulde Ret og bliver udpint for alle de Muligheder, de rummer for Anvendelse.

Formodentlig kan dette bedst gøres, ved helt at lade Videnskaben i boglig Form ligge foreløbig i Officerernes yngre Aar og saa i den Tid gennemhegle dem i Øvelser indenfor de forskellige Vaaben og Skibstyper; ved længere Tids - eventuelt flere Aars Udkommando indenfor det samme Virkefelt, før der skiftes til et andet; ved i Eskadre saa meget som muligt at lade de enkelte Grupper have selvstændige Øvelser og kun enkelte Gange have samlet Optræden. Og saa under saadan samlet Optræ-

den lade Enhederne gælde for det, de er, og lade dem "gøre den Fart, de kan, med de Kul de har".

Det har Rod i Virkeligheden, og det kan fange.

Jeg vil ikke sige, Ungdommen er fantasiløs, men det kniber alligevel, naar i Øvelserne en enkelt Torpedobaad leger flere Krydsere, og Lossen eller Minekran V optræder som sværtbevæbnede farlige Fjender med enorm Hastighed.

Vi har lidt for stor Realitetssans og savner Kontakten mellem det tilsigtede og Udførelsen af Øvelserne. Søjlt. H-G. berører de Muligheder for Erhvervelse af Viden, der maa antages at ligge i en gennemført Orientering før og grundig Kritik efter de udførte Øvelser. Jeg slutter mig fuldt ud til denne Antagelse med Ønsket om, at saadanne Forelæsninger maa omfatte alt deltagende Officerspersonel. Jeg ved, det stiller store Krav til de ledende Officerer til øjeblikkelig at kunne gøre Rede for, hvad de egentlig selv har tænkt sig med Øvelserne og dernæst paa staaende Fod at paapege, hvor Øvelsernes Udførelse ikke dækker de i Orienteringen stillede Krav. Kritikken af Øvelserne bliver derved ikke et Skrivebordsarbejde, men kommer mens Indlevelsen og Opfattelsen af hver enkelts Opgave under Øvelsen endnu staar frisk i Erindringen.

Nu skulde dette nødtigt ende i en Diskussion om Eskadreøvelsernes praktiske Udførelse eller en uønsket Kritik, men jeg har nævnt det for at paapege, hvor muligvis en af Grundene til den manglende Interesse hos de yngre for Studiet af Søkrigsvidenskaben er at finde.

Alene det, at det benævnes Videnskab har for mange Unge en afskrækkende Virkning. Det smager af noget uvirkeligt, der mere synes at høre hjemme i Studerekammeret end i det praktiske Liv, som vi er indstillet paa at gaa paa Hovedet ind i.

Men jeg tror, at hvis Ungdommen tages paa dette dens ømme Punkt - den praktiske Indstilling - saa vil der kunne vækkes Interesse for at grundfæstne og samle den praktiske Viden og Erfaring paa et Kursus, som af Kaptl. L. antydtes - vel at mærke hvor Strategien og Taktikken omhandler vore Forhold, og ikke saa meget hvad de store Teoretikere ude i Verden har siddet og udpønset med en Stormagtsflaade for Øje. Det maa ikke være saaledes, at vi bliver udrustet med de fineste og bedste Teorier, som vi imidlertid ikke har Forhold til eller Materiel til at

føre ud i Livet.

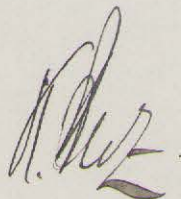
Jeg er ikke sikker paa, man vil kunne paaregne noget søkrigsvidenskabeligt Selvstudium hos de yngre Officerer - jeg vil næsten sige, at jeg er sikker paa, man ikke vil kunne gøre det - og et andet Spørgsmaal er, om det i det hele taget vil være heldigt, om de Unge uden en kyn- dig Lærers Vejledning dykker ned i Videnskaben og muligen faar et Ind- tryk af Søkrigskunsten, der ikke stemmer med de Forhold, vi maa ind- stille os paa at arbejde under. Jeg tror ikke, det er paa den Maade, Marinen gavnes bedst.

De enkelte nødvendige, som skal være Lærere maa selvfølgelig be- sidde en omfattende Viden, men efter min Anskuelse er det ikke nødven- digt for den "gemene" Officer at være ligefrem Videnskabsmand. Mig fo- rekommer som nævnt det praktiske at burde have Overvægten.

Jeg vil slutte med at trække de Linier op, hvorefter det forekom- mer mig at være en farbar Vej væk fra Grundstødningen.

Lad os i Officerernes unge Aar faa vor Viden gennem Praksis, Prak- sis og atter Praksis indenfor de forskellige Vaaben, uden at der læg- ges overvejende Vægt paa en altomfattende boglig Viden med de dybere Mysterier. Derefter et Officerskursus med teoretisk Gennemgang af Spe- cialvaabnernes Anvendelse og Belæring i den samlede Taktik og Strategi. Er der efter dette Kursus særlige Emner med Anlæg for at kunne blive uddannet til Videnskabsmænd - jeg vil hellere kalde dem Eksperter paa det søkrigsvidenskabelige Omraade - saa lad dem faa Særuddannelse med Studier i Udlandet i den videregaaende Søkrigsvidenskab for at kunne anvendes som Lærere og Vejledere, medens de øvrige fortsætter med at indhøste praktiske Erfaringer. Det er Videnskabsmændene, der opstiller Teserne, og Praktikerne der gennemprøver deres Værdi. Vi kan lige saa lidt alle være Praktikere, som alle Teoretikere.

Det er muligt, at det vil falde svært for mange i Begyndelsen at betragte Nyttens af Søkrigsvidenskab fra dette Synspunkt, som jeg har givet Udtryk for. Men det hedder jo ogsaa: "Aller Anfang ist schwer". Det er ganske vist en Realitet, selv om det er en Clausewitz.

Mine Herrer!

Selvom Hr Kommandør Ipsens Artikel og Sø-
løjtnant Høegh-Guldbergs Diskussionsindledning i For-
men og i Konklusionerne er en Del afvigende, er de
dog i Grundtanken ens - idet begge D'hrr fremsæt-
ter Ønsket om at Søofficererne ikke lader det sø-
krigsvidenskabelige Studium gaa i Glemmebogen.

Hr Kommandøren fremhæver, at det at uddan-
ne sig til Søkriger er det væsentlige ^{og derfor} ~~af~~ ~~den~~ ~~for~~ ~~en~~ ~~Søofficers~~ ~~anden~~ ~~Viden~~. Dette er selvfølgelig og indiskutabelt. ^{Men} ~~en~~ ~~netop~~ denne "anden Viden" er det jo, der kræves af
os hver eneste Dag i vor Tjeneste - den er og maa
derfor være det primære for overhovedet at kunne
udføre de daglige Pligter. Det er derfor, vi yngre
ikke fuldt kan anerkende Hr Kommandørens Lovpris-
ning af dette søkrigsvidenskabelige Studium.

Hvis man tænkte sig at en moderne Torpedo-
baad gik ud med en ^{besættelse af} Søofficerbesætning, der ~~for~~
alle ~~vedkommende~~ havde sat det søkrigsvidenskabe-
lige i Højsædet - en saadan Torpedobaad ~~vilde~~ ^{kan vilde} ha-
ve endog meget svært, troer jeg, ved at følge med
i de krævende Øvelser, hvor den rent tekniske Ma-
nipulering er vanskelig og kræver adskillig Viden
og forudsætter adskillig Træning for en forsvar-
lig Funktionering. Herhjemme kræver vi meget af
Søofficererne! En dansk Søofficer skal ikke alene
vide, hvordan han skal bruge alle sine Instrumen-
ter og sine Vaaben, Han skal ogsaa vide, hvordan de
er indrettede, og hvorfor de funktionerer saadan.
Om vi ikke herhjemme er kommet maaske lidt for
langt ud i Krav til Søofficerens tekniske Kunnen
er et helt andet Spørgsmaal, som maaske nok var
en Diskussion værd. Men Resultatet er, at man vir-
kelig stiller disse mange Krav, og at Søofficeren

og derfor

Men at uddanne sig til
Søkriger er det væsentlige
med at have adskillig
teknisk viden,

har hørt

for at opfylde dem maa bruge hele sin Arbejds-
kraft. Saavidt jeg ~~ved~~ ^{kan høre} er det et Særkende for
smaa Mariner, at Kravene er saa store - jeg har
for Exempel Indtrykket af, at den enkelte engel-
ske Søofficer ved hvordan han skal bruge sine
Hjælpemidler, men helt og fuldt ^{over} vlder deres Tek-
nik og Teori i de specialuddannede Teknikeres
Hænder. Men det kan vi altsaa ikke. Vi maa og ~~sk~~
skal kunde baade teori og teknik og derfor blive
der for lidt Tid til et søkrigsvidenskabeligt ~~sk~~
Studium.

For dette Studum er nemlig alt for ophø-
jet og ogsaa altfor vigtigt for Marinens Helhed
til at blive drevet "lejlighedsvis og ved Siden
af anden Uddannelse", I alt Fald agter jeg den
Disciplin for meget til at ville tildele den en
saadan Plads. Jeg er bange for, at man ved at agi-
tere herfor risikerer at faa opflasket en hel
Del søkrigsvidenskabeligt ~~Pseudovidenskabelig-~~
hed eller Seminarisme om man vil! ~~sk~~
Og en saadan ~~anser jeg for~~ ^{er} langt, langt farligere
end en Ikke-viden.

For at kunne bestride adskillige af de
Tjenster man bliver udkommanderet til, er man
tvunget til at søge sig Specialuddannelse. Som Ex-
kan jeg tage min egen Klasse paa 8 Officerer, der
alle er specialuddannede - de 5 af os endda paa
Undervisningsanstalter uden for Marinen. Men hvis
noget saadant er nødvendigt for de tekniske Dis-
cipliner - hvormeget mere nødvendigt er det da
ikke for Søkrigerens ^{us} Alfa og Omega: selve det sø-
krigsvidenskabelige Studium.

Jeg vil advare mod et man opfordrer Sø-
officererne som Helhed til at drive søkrigsviden-
skabelige Studier " naar Tiden tillader det". Sø-
krigsvidenskaben kræver nemlig et Studium, og det
kan ikke drives lejlighedsvis og tilfældigt uden

[Handwritten signature]

og denne Specialuddan-
nelse er gennemgaaet af
København til Tjenestens Tids
del af ~~København~~ som pet-
sonlige Hobbies

at det forfalder til det farligste af alt, nemlig Pseudovidenskab - ~~ogxduixxxxxkndixigt~~

Jeg vil gerne støtte Hr Kaptajnløjtnant Legind i hans ~~Fremhævelse~~ Betimeligheden af at lade enkelte dertil udvalgte specialisere sig i Søkrigsvidenskab - ligesom ~~///~~ andre saa specialiserer sig i Radioteknik- Artillerimateriel - Artilleriteori - osv. Og lad saa disse udvalgte meddele sig til Resten - give Ikke-specialisterne et Overblik over deres Overvejelser og Tanker, men uden at lade dem faa Opfattelsen af at de driver et søkrigsvidenskabeligt Studium.

ikke som Diskussion = grundlag men som Retningslinier & drøveliser

Nytten for Marinen af et Studium af denne Art er selvfølgelig - det er heller ikke derom der ^{er} Meninger af forskellig Art - og derfor maa selvfølgelig det søkrigsvidenskabelige Studium drives inden for Søofficerernes Rammer.

Nytten for den enkelte Officer er derimod meget ~~mere~~ tvivlsom og ialtfald meget lidt iøjnefaldende;

Da jeg var oppe til Afgangsexamen paa Kadetskolen maatte jeg gøre Rede for hvorlede Admiral Jellicoe deployerede med Grand Fleet i Jyllandsslaget, og maatte vist ^{en del} ogsaa paapege enkelte Fejl, som Admiralen havde gjort sig skyldig i. Nu 10 Aar senere skal jeg for første Gang i Min Officerstid ud med et Orlogsskib - og saa er der kun det samme - hvad Nytt har jeg saa af Jellicoes Fejl?

[Handwritten signature]

Det er ~~vandigt~~ ^{vandigt} at være en ~~rigtig~~ ^{rigtig} Fantasi at man kan sætte Jellicoe i sit eget Sted i vore ~~bestemte~~ ^{bestemte} Forhold

Et Studium der ~~ikke~~ ^{ikke} virkeligt kan kaldes videnskabeligt vil være som meget af Søofficeren

at der bliver for lidt Tid til Resten
af den pldestgørende handle at sætte
sig ind i det manuelle Arbejde.

~~Man vil se for lange for at
en Tilbagevending til de gam-
le Tilstande, der spaffesere man
have en Skipper med for at
sele deres Skibe.~~

dy det er Tjenesten
eller Marinen som helhed
vare - tyent med

100% Omløbs - skille
vare?

11

Indlæg af Kaptajnløjtnant Seehusen.

Mine Herrer!

Selv om Herr Kommandør Ipsens Artikel og Søløjtnant Høegh-Guldbergs Diskussionsindledning i Formen og i Konklusionerne er en Del afvigende, er de dog i Grundtanken ens - idet begge D'Hrr fremsætter Ønsket om, at Søofficererne ikke lader det søkrigsvidenskabelige Studium gaa i Glemmebogen.

Herr Kommandøren fremhæver, at det at uddanne sig til Søkriger er det væsentlige og derfor bør være Baggrunden for al en Søofficers anden Viden. Dette er selvfølgelig og indiskutabelt. Men at uddanne sig til Søkriger er ikke ensbetydende med at drive søkrigsvidenskabelige Studier. Netop denne "anden Viden" er det jo, der kræves af os hver eneste Dag i vor Tjeneste - den er og maa derfor være det primære for overhovedet at kunne udføre de daglige Pligter. Det er derfor, vi yngre ikke fuldt ud kan anerkende Herr Kommandørens Lovprisning af dette søkrigsvidenskabelige Studium.

Hvis man tænkte sig, at en moderne Torpedobaad gik ud med en Besætning af Søofficerer, der alle havde sat det søkrigsvidenskabelige i Højsædet, saa vilde en saadan Torpedobaad have endog meget svært, tror jeg, ved at følge med i de krævende Øvelser, hvor den rent tekniske Manipulering er vanskelig og kræver adskillig Viden og forudsætter adskillig Træning for en forsvarlig Funktionering. Herhjemme kræver vi meget af Søofficererne. En dansk Søofficer skal ikke alene vide, hvordan han skal bruge alle sine Instrumenter og sine Vaaben, han skal ogsaa vide, hvordan de er indrettede, og hvorfor de funktionerer saadan. Om vi ikke her hjemme er kommet maaske lidt for langt ud i Krav til Søofficerens tekniske Kunnen er et helt andet Spørgsmaal, som maaske nok var en Diskussion værd. Men Resultatet er, at man virkelig stiller disse mange Krav, og at Søofficeren for at opfylde den maa bruge hele sin Arbejdskraft. Saa vidt jeg har^{hørt,} er det et Særkende for smaa Mariner, at Kravene er saa store, - at^{f. Eks.} den enkelte engelske Søofficer ved, hvordan han

skal bruge sine Hjælpemidler, men helt og fuldt overlader deres Teknik og Teori i de specialuddannede Teknikeres Hænder. Men det kan vi altsaa ikke. Vi maa og skal kunne baade Teori og Teknik, og derfor bliver der for lidt Tid til et søkrigsvidenskabeligt Studium.

For dette Studium er nemlig alt for ophøjet og ogsaa for vigtigt for Marinens Helhed til at blive drevet "lejlighedsvis og ved Siden af anden Uddannelse". I alt Fald agter jeg den Disciplin for meget til at ville tildele den en saadan Plads. Jeg er bange for, at man ved at agitere herfor risikerer at faa opflasket en hel Del Søkrigs-Pseudovidenskabelighed eller Seminarisme om man vil! og en saadan er langt, langt farligere end Ikke-Viden.

For at kunne bestride adskillige af de Tjenester man bliver udkommanderet til, er man tvunget til at søge sig Specialuddannelse. Som Eksempel kan jeg tage min egen Klasse paa 8 Officerer, der alle er specialuddannede - de 5 af os endda paa Undervisningsanstalter uden for Marinen. Og denne Specialuddannelse er gennemgaaet af Hensyn til Tjenestens Tarv, ikke som personlige Hobbies. Men hvis noget saadant er nødvendigt for de tekniske Discipliner - hvor meget mere nødvendigt er det da ikke for Søkrigens Alfa og Omega: selve det søkrigsvidenskabelige Studium.

Jeg vil advare mod, at man opfordrer Søofficererne som Helhed til at drive søkrigsvidenskabelige Studier "naar Tiden tillader det". Søkrigsvidenskaben kræver nemlig et Studium, og det kan ikke drives lejlighedsvis og tilfældigt uden at det forfalder til det farligste af alt, nemlig Pseudovidenskab.

Jeg vil gerne støtte Herr Kaptajnløjtnant Legind i Betimeligheden af at lade enkelte dertil udvalgte specialisere sig i Søkrigsvidenskab - ligesom andre saa specialiserer sig i Radioteknik- Artillerimateriel- Artilleriteori o.s.v. Og lad saa disse udvalgte meddele sig til Resten - give Ikke-Specialisterne et Overblik over deres Overvejelser og Tanker, ikke som Diskussionsgrundlag, men som Retningslinier og Direktiver.

Nytten for Marinens Helhed af et Studium af denne Art er selvfølgelig - det er heller ikke derom, der er Meninger af forskellig Art - og derfor maa selvfølgelig det søkrigsvidenskabelige Studium

drives indenfor Søofficerernes Rammer.

Nytten for den enkelte Officer er derimod meget tvivlsom og i alt Fald meget lidt iøjnefaldende.

Et Studium, der virkelig kan kaldes videnskabeligt vil kræve saa meget af Søofficeren, at der bliver for lidt Tid til paa fyldestgørende Maade at sætte sig ind i det manuelle Arbejde. Og det er Tjenesten eller Marinen som Helhed ikke tjent med.

Kaptajnløjtnant Bjerre

forklarede Vanskelighederne i Praksis ved at drive de krigsvidenskabelige Studier og fremhævede Ønskeligheden af, at Staben havde en historisk Sektion. Belyste ved Eksempler, hvorledes Manglen af en saadan Sektion gav sig til Kende. Efterlyste et Studiefond i Selskabet.

Søløjtnant Haugsted

foretog en Koncentration om det søkrigsvidenskabelige og eventuelt at overlade det tekniske til ikke Søofficerer, bl. a. ved en Udvidelse af Adgangsbestemmelserne her til Selskabet.

Konference om Flådens Tidstale i Diskussionsmen i
Societetsbygningen - Selskabet Tirsdag den 31 Jan. 1939

Som Aarsagsvolder til denne Diskussion vil jeg gerne fremkomme med nogle afsluttende Bemærkninger:

Med velberaad Hu valgte jeg at give min Artikkel Titlen "Det søkrigsvidenskabelige Studium" for derved at trække Linien skarpt op og vække til Eftertanke, eventuelt til Diskussion.

Dette synes i alt Fald at være lykkedes mig og jeg takker de Herrer Opponentter, ogsaa fordi de saa uelskværdigt har omtalt mine Bestræbelser.

Da mange sikkert ikke har mine Artikler præsent, vil jeg gerne, samtidigt med at jeg replicerer, optrække mine Hovedsynspunkter.

Lad mig straks sige, at jeg ganske vist forstaar, at den unge Søofficer, saaledes som Forholdene har udviklet sig, er fristet til at sige: Hvad skal vi egentlig med Søkrigsvidenskab, naar vort Søvæsen er reduceret til det, det er. Men selv om jeg forstaar Mismodet herover, saa kan jeg ingenlunde give saadant tænkende Ret.

Thi for det første mener jeg, at man tværtimod skal ræsonnere saaledes, at jo mindre man har, jo større er Forpligtelsen til at bruge det, man har, paa bedste og rigtigste Maade. Og dernæst mener jeg, at vi ikke paa nogen Maade skal give den op, selv om vi er i en Bølgedal; men stadig staa fuldt aandelig rustet til den Opbygning kommer, som vi skal arbejde paa.

Noget andet er, at jeg har mine bestemte saglige Meninger, om hvilke Veje vi bør følge, blandt andet for at komme op af denne Bølgedal. (Vi skal ikke degradere os til 2'Klæsses Søofficerer, men stadig anvende al vor Energi paa saavidt muligt at holde os paa den videnskabelige Standard, som kræves af en 1'Klæsses Søofficer.

Hvad angaar Rekrutteringen til vort Søofficerskorps, saa har denne altid demokratisk og for største Del fra ikke velhavende Hjem; men det er ingen Parvenu. Marine, den har 500 Aars hædersfulde Traditioner og det giver baade Ryggrad og Forpligtelser.

Men lad mig komme nærmere til Sagen:

Det principielle, der skal tages Standpunkt til, er: hvilken Betydning de søkrigsvidenskabelige Emner har for en Søofficer. Er de nødvendige eller ikke?

Her kan jeg ikke fravige det Standpunkt, at enhver Søofficer bør have et vist Fond af søkrigsvidenskabelig Viden og bør holde dette Fond vedlige.

Betydningen heraf er ingenlunde bleven mindre med Tiden, tværtimod.

Medens en Flaade i gamle Dage kun besad eet Vaaben, Kanonen, saa har Udviklingen som bekendt medført, at et Søværn maa være sammensat af et stort Antal forskellige Vaabenarter, der hver har sin Taktik og som dog alle skal beherskes af en fælles Strategi og en fælles Taktik.

Søofficerer

De fleste ~~af dem~~ knyttes periodevis til særlige Vaaben, men kan paa kort Varsel blive overført til et andet, det er derfor nødvendigt for ~~os~~ at have en fundamental Viden om samtlige Vaabens Anvendelse.

Men hertil kommer, at Vaabnene jo anvendes i Sæmmenspil og i blandet Modspil. Lad mig nævne nogle Eksempler.

En Undervandsbaadschef maa ikke alene kende Undervandsbaadsangrebstaktik, nej, han maa have studeret Modstanderens mulige Forsvarstaktik, Sikringsorden og Metoder og de Vaabenarters Taktik, som kan sættes ind imod ham (Dybdebomber, Anti-Undervandsbaads Miner, Net, Vædring, Luftangreb m.v.) og i Efterretningsøjemed maa han have strategisk og taktisk Forstaaelse. Noget ganske tilsvarende kan siges om Torpedobaadschefer, Førere af Luftfartøjer m.v.

Med de relativt mange smaa Embeder, som vor Flaade bestaar af, kan ogsaa unge Søofficerer, om ikke andet saa ved Mandefald, blive Chefer, men om mine Meninger herom skal jeg henvise til mine Artikler.

Men hvorledes skal en Søofficer nu faa og vedligeholde denne Viden.

Ja, jeg ser ikke, at der er anden Vej, end at enhver Søofficer

3

paa det mest passende og belejlige Tidspunkt faar en grundlæggende Undervisning. Jeg skal ikke her gaa i Detailler om, hvor omfattende denne Undervisning bør være, men navnlig fremhæve, at denne Undervisning ogsaa bør tilrettelægges saaledes, at den er vejledende for senere Selvstudier og Selvarbejde.

De egnede og villige, der er udset til Lærere, bør selvsagt have en indgaaende Uddannelse i Ind-og Udland.

Dernæst mener jeg, at det er ønskeligt at der gives Stabs-officerer og Personel, der særligt er udset til Stabstjeneste, Lejlighed til en supplerende Viden ved Kursus med Foredrag, Søkrigsspil m. v.

Jeg vil gerne her indskyde den Bemærkning, at naar det siges, at det søkrigsvidenskabelige Studium og Stabstjeneste er særligt brødløst, saa kan jeg fra egen Erfaring som havende tjenestegjort i mange Aar i alle Grader inden for Marinestaben og gjort anden Stabstjeneste, som havende studeret i Ind-og Udland, og som havende været Lærer i adskillige Aar paa Søofficersskolen i søkrigsvidenskabelige Fag, samt som Leder af Søkrigsspil kun udtale, at jeg ingenlunde synes, at jeg har været ringere stillet end mine Kammerater. Men hele denne Side er et administrativt Organisationsanliggende, hvorom jeg kun kan sige, at jeg naturligvis hellere end gerne ser, at der bydes det søkrigsvidenskabelige Studium de bedst mulige økonomiske Krav.

Men i dette Selskabs Aand og Tanke tillægger jeg Selvstudiet megen stor Betydning.

Der siges herom, at Søofficererne nu om Dage ikke har Tid dertil. Jeg tror ikke, at Søofficererne nu om Dage er mere beskæftigede, end de var for 20-30 Aar siden, hvor vi blandt andet havde Eskadre ude 5 Maaneder om Aaret. Men efter mine egne Erfaringer, blandt andet fra Inspektionstjenesten, saa er det mit bestemte Indtryk, at der her er mangenen ledig Aften og jeg skal dog nævne, at jeg har set en Næstkommanderende faa Tid til, samtidig med at han nøje passede sin Tjeneste, at studere til juridisk Embedseksamen, som han bestod med Glans. Men selvfølgelig kræver Studiet Energi og Flid og man maa mange Gange tage megen Fritid dertil. Det er Aften og Natarbejde; men personlig synes jeg, at man høster baade meget Udbytte og Glæde deraf.

Disse Tanker er jo ingenlunde nye, det var ud fra disse Tanker, man for 30 Aar siden baade skabte den daværende Form for Marinestab og Søofficersskolen, som blev hilst med største Forstaaelse og som sikkert har været af fundamental Betydning for mange Søofficerers Udvikling, det mener jeg i alle Tilfælde, den var for mig.

Lad mig dernæst besvare enkelte Spørgsmaal.

Der spørges om Søkrigsspils Betydning.

Selv om det villig skal indrømmes, at vor Flaades Lidenhed og Luftvaabnets Udvikling i høj Grad vanskeliggør og komplicerer de strategiske Spils Gennemførelse, saa mener jeg dog, at disse har Betydning.

De giver Lejlighed til nyttige militærgeografiske Overvejelser og Studier over Vaabnenes Anvendelse, saaledes Miners og Undervandsbaades Placering, Basisspørgsmaal og til Samøvelser med Hæren. De giver Anledning til Øvelse i Udarbejdelse af Planer, Direktiver og Ordre til Diskussion mellem de forskellige Vaabenarter, der ellers kun har ringe Lejlighed til at mødes. Og man kan faa Instruktions i Ledelsens Anskuelse og Planer.

Hvad de taktiske Spil angaar, saa mener jeg at under den Form, der sidst blev afholdt her i Selskabet, viste Spillene sig særdeles nyttige som Instruktions.

Selvfølgelig kræver Søkrigsspil Fantasi, men det kræver Søkrigsførelse i det hele taget i højeste Grad. Jeg skal her minde om Napoleons Ord "^{Aucun} ~~Aucun~~ general sans fantasi.

Naar det siges, at de Unge nu om Dage mangler Fantasi, ja, saa er det saa meget mere anbefalelsesværdigt, at opfostre Fantasi'en ved Søkrigsspil.

Det er mig egentlig uforstaaeligt, hvorledes det kan tænkes at opretholde et tidssvarende krigsbrugeligt Søværn uden Undervisning og Studier i Søkrigsvidenskab. Søofficerernes første og vigtigste Opgave er dog i Tilfælde af Krig at kunne lede Søkrigen og føre Søkrigen.

Hvorledes forberede og udføre dette uden indgaaende Kendskab til strategiske, taktiske og folkeretlige Principper, det begriber jeg ikke.

Vi stræber vel alle efter at naa de Poster, hvor vi bliver delagtige i dette Arbejde og Ansvar i Stabe i Land og om Bord, som Skibschefer og som Raadgiver for disse.

Det er ikke nok at tro, at den Gud giver et Embede giver han ogsaa Forstand dertil, nej, den der aspirerer til de Embeder har ogsaa et Ansvar over for Stillingen over for andre og sig selv for at besidde den fornødne Indsigt og Viden.

Øvelser ikke nok, selv om de kommer Arigen nærmest, saa er der adskillige rent krigsmæssige Erfaringer, der ikke kan læres ved Øvelser, blandt andet fordi der nu engang ikke skydes med skarpt. Selvfølgelig er Øvelser overordentlige nyttige, ja man burde helst have Øvelser hele Aaret rundt, men det lader sig blandt andet af økonomiske Grunde og fordi Personel skal have Skoleuddannelse og Materiel let efterses, ikke gøre, og Arigens Erfaringer ikke mindst paa det strategiske Omraade er derfor af uvurderlig Værdi.

Til de enkelte Forslag vil jeg gerne replicere som følger:

Naar Kommandørkaptajn Bjørn Andersen siger, at det synes som om Søkrigsvidenskaben førte til forkerte Resultater og Beslutninger bl. a. ved Sikringsstyrkens Formering, ved Verdenskrigens Udbud, idet man den Gang spredte i Stedet for at koncentrere, saa er dette ikke rigtigt. Der skete netop dette, at man saalænge den usikre ~~forskruede~~ ^{krævede} Krigssituation ~~forblev~~ koncentreredes hele Flaaden ved København, og først da den egentlige Neutralitetsopgave Udlægningen af Spærringerne i Bælterne var paakrævet, gik man til en forlægning og Spredning. Neutralitetsop~~hevelsen~~ ^{hævelsen} fører som bekendt til Spredning.

Til Søløjtnant Bjerre ønsker jeg at sige, at det vil være i høj Grad nyttigt, som der blev oprettet en søkrigshistorisk Afdeling under Marinestaben. Vi er saa langt tilbage, at vi ikke engang har en virkelig paa indgaaende Studier baseret Søkrigshistorie, men Udarbejdelsen af en saadanne vil kræve Medvirken af Historikere af

-----0-----

Til trods for det af de Herrer Opponentter fremførte, søger jeg Trøst i den Kendsgerning, at Alting kører i Ring ikke mindst i denne Marine. Og jeg føler mig overbevist om, at den Tid ikke er fjern, da en Kreds af Søofficerer atter tager det søkrigsvidenskabelige Studium op og formaar at hæve det til den Standard som er en Nødvendighed for Marinen. Maatte det ske snart og jeg haaber, at det ikke bliver for sent.